

Övningsskrivning i inledande matematisk analys F1 (TMA970), 2006-09-23
kl. 8.30-10.30 i V

Hjälpmedel: Inga, ej heller räknedosa

Telefon: Bernhard Behrens, tel. 0768-681630

OBS: Ange linje och inskrivningsår samt namn och personnummer på skrivningsomslaget.
 Ange namn och personnummer på varje inlämnat blad du vill ha rättat.

=====

1. Låt $x \in \mathbb{R} \setminus \{1\}$; visa att för alla $N \in \mathbb{N}$ gäller $\sum_{k=0}^N kx^k = \frac{Nx^{N+2} - (N+1)x^{N+1} + x}{(1-x)^2}$. (6p)

2. Betrakta funktionen $f(x) = \frac{\sqrt{|x^4 - 1|}}{x^2 + 1}$ med $D_f = \mathbb{R}$.

a) Är f deriverbar? (3p)

b) Funktionen g definieras genom $D_g = [1, \infty[$ och $g(x) = f(x)$ för $x \in D_g$.

Visa (utan att använda derivata) att g är injektiv och bestäm g^{-1} . (7p)

c) Bestäm värdemängden V_f . (5p)

3. Låt $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $A \in \mathbb{R}$, $a \in \mathbb{R}$, $b \in \mathbb{R}$, $a < b$.

Definiera följande begrepp (vissa är nonsens, motivera varför):

a) $\lim_{x \rightarrow a} f(x) = A$. (2p)

b) f är kontinuerlig i a . (1p)

c) f är deriverbar i a . (2p)

d) f är injektiv i a . (1p)

e) f är kontinuerlig på $[a, b]$. (1p)

f) f är deriverbar på $[a, b]$. (1p)

g) f är injektiv på $[a, b]$. (1p)

(9p)

7p – 13p: 1 bonuspoäng, 14p – 20p: 2 bonuspoäng, 21p – 27p: 3 bonuspoäng, 28p – 30p: 4 bonuspoäng

BB

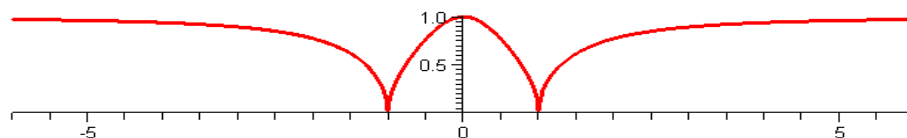
svar på baksidan

SVAR (06-09-23):

uppg. 2

q
svar: a) inte i ± 1 b) $g^{-1}(y) = \frac{1+y^2}{1-y^2}, 0 \leq y < 1$ c) $V_f = [0, 1]$

Grafen till $y = \frac{\sqrt{|x^4-1|}}{x^2+1}$:

uppg. 3

Nonsens är

d): vi har definierat "injektiv" på ett intervall (det krävs ju minst 2 punkter!)

f): "deriverbar i $[a, b]$ " innebär ju "deriverbar i varje punkt $x_0 \in [a, b]$ ", och då måste x_0 vara inre punkt i $[a, b]$, men a och b är inte inre punkter!

Övningsskrivning i inledande matematisk analys F1 (TMA970), 2005-09-17
kl. 8.30-10.30 i V

Hjälpmedel: Inga, ej heller räknedosa

Telefon: Bernhard Behrens, tel. 0768-681630

OBS: Ange linje och inskrivningsår samt namn och personnummer på skrivningsomslaget.
 Ange namn och personnummer på varje inlämnat blad du vill ha rättat.

=====

1. Betrakta påståendet $P(n): \sum_{k=3}^n \ln\left(\frac{k(k+1)}{(k-1)(k-2)}\right) = \ln(n^4 - n^2)$.

a) Visa att om $P(n_0)$ är sant för något $n_0 \in \mathbb{N}$, $n_0 \geq 3$, så är även $P(n_0 + 1)$ sant. (3p)

b) Är $P(n)$ sant för alla $n \in \mathbb{N}$, $n \geq 3$? (t.ex.: gäller $P(2005)$?).

Om inte, hitta den korrekta formeln för $\sum_{k=3}^n \ln\left(\frac{k(k+1)}{(k-1)(k-2)}\right) = ?$ och visa att den gäller

för alla $n \in \mathbb{N}$, $n \geq 3$ (och därmed att $P(2005)$ är falskt). (3p)

2. Funktionen $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ definieras genom

$$f(x) = \frac{x-1}{\sqrt{|x|}-1} \quad \text{för } x \in \mathbb{R} \setminus \{-1, 1\} \quad \text{och} \quad f(-1) = A, \quad f(1) = B.$$

Kan A resp. B väljas så att f blir kontinuerlig i -1 resp. i 1 ? (4p)

3. Funktionen $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ definieras genom $f(x) = \sqrt{x + \sqrt{x-2}}$.

a) Motivera (utan att använda derivata) varför f är injektiv och bestäm f^{-1} (glöm ej att ange D_f och $D_{f^{-1}}$). (7p)

b) Beräkna $\lim_{x \rightarrow \infty} (f(x) - \sqrt{x-2})$. (4p)

4. a) Låt $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $a \in \mathbb{R}$, $b \in \mathbb{R}$, $a < b$.

Visa att om f är strängt monoton på $[a, b]$ så är f injektiv på $[a, b]$. (2p)

b) Visa att $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{x} = 0$. (4p)

c) Visa att $\sqrt{3}$ inte är ett rationellt tal. (3p)

7p – 13p: 1 bonuspoäng, 14p – 20p: 2 bonuspoäng, 21p – 27p: 3 bonuspoäng, 28p – 30p: 4 bonuspoäng

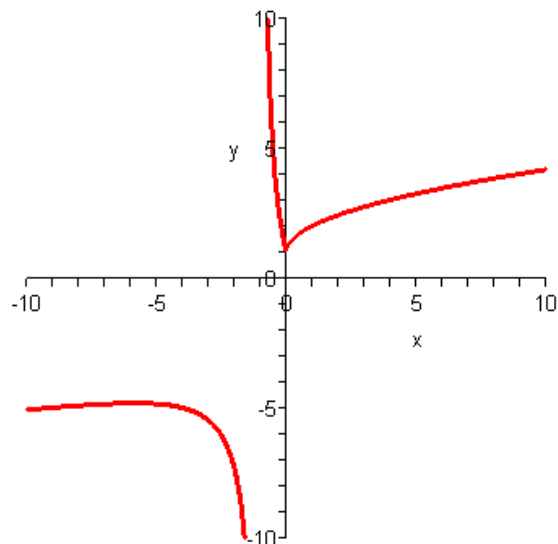
BB

svar på baksidan

SVAR (05-09-17)

1. Den korrekta formeln är $\sum_{k=3}^n \ln\left(\frac{k(k+1)}{(k-1)(k-2)}\right) = \ln(n^4 - n^2) - \ln 12$

2. Nej (med $B=2$ blir f kontinuerlig i 1, men A kan ej väljas så att f blir kontinuerlig i -1)

3. a) $D_f = [1, \infty[$, $V_f = D_{f^{-1}} = [0, \infty[$, $f^{-1}(y) = \frac{5}{2} + y^2 - \sqrt{\frac{9}{4} + y^2}$ ($y \geq 0$)

b) $\frac{1}{2}$

